
BOJUJME ZA SVŮJ PŘÍJEM, NE ZA TO, ABYCHOM SMĚLI ZŮSTAT V PRÁCI!

V BOJI PROTI PROPOUŠTĚNÍ A CHUDOBĚ SE PRACUJÍCÍ MOHOU SPOLEHNOUT JEN SAMI NA SEBE

Pod záminkou globalizace a krize (vázně je to ale pro firmy tak vážná krize?) kapitalisté urychlují restrukturalizace, což vede k lavině propouštění. Na tento útok vládnoucí třídy reagují dělníci v Bretani jako vždy agresivně a s odhodláním. Jejich boj ale není úspěšný. Propouštění pokračuje dál, s několika málo vylepšeními v podobě pofidérních slibů na poskytnutí nových pracovních míst, na nekonečné rekvalifikace, či pokud půjde všechno dobře, na něco málo peněz na přestěhování se. Hlavní důvod porážek není těžké pochopit: spočívá v tom, že firmy útočí dohromady v souhře se svým státem, zatímco dělníci odpovídají izolovaně. Jsou rozděleni firmu od firmy, kancelář od kanceláře, sklad od skladu – a končí jako hadr na holi.

Stát, organizace zaměstnavatelů a odbory mezitím lamentují nad ubýváním průmyslu, nad neférovou mezinárodní konkurencí a globalizací. Všichni z tábora vládnoucích tříd, firmy i odbory, se obracejí na stát: někdy aby osladil hořké pilulky, které mají pracující spolknout, někdy aby zaskočil za podnikatele, co selhali, někdy aby vytvořil právní bariéry proti „hanebným“ útokům cizácké konkurence. Všichni bez výjimky se zoufale snaží bránit národní a regionální podnikání, výrobní prostředky, jichž si tak váží odbory i buržoazní strany levice a extrémní levice, stejně jako ty napravo a na krajní pravici.

Většina propouštěných dělníků se na to nechá nacytat: jejich porážky poté vycházejí z toho, že se přimkli ke strojům a budovám, ke strojům a budovám, které už kapitál nepotřebuje. Jenže pracovní nástroje, které byly předtím prostředky vykořisťování, se teď stávají v očích dělníků dotčených propouštěním drahým kovem, který „musejí“ bránit za jakoukoli cenu. Tento jejich odpor se však ukazuje být tristním právě proto, že se nástroje a pracoviště stala pro zhodnocování kapitálu nadbytečná, zbytečná. Právě proto, a jen proto, se jich kapitál zbavuje, aby vsadil na aktivity, na výrobu, která je ziskovější. Na škodách, které to způsobí místní „komunitě“, mu nezáleží.

Bránit demontované pracovní prostředky a pracoviště, snažit se bránit kapitálu v tom, aby putoval jinam, znamená bránit systém, který nás vysává a sráží do chudoby.

Posledními, kdo se chytli do smrtelné léčky jednoty mezi nadbytečnými pracujícími a těmi, kdo je vyhodili na dlažbu, jsou dělníci, které vyhodily firmy potravinářského průmyslu v Bretani.

Doux Serves jako škola porážky

Signál zazněl v červnu 2012 spolu s ohlášením uzavření několika provozů zpracovatelského závodu na drůbež Doux, které následovalo poté, co se přestaly vyplácet mzdy. Aby společnost uvedli šéfové znovu do provozu, zrušili divizi „čerstvých výrobků“ (se ztrátou 1 400 pracovních míst) a zachovali oddělení „zmrazených potravin“, zatímco zvýšili tlak na výrobce (drastické snížení nákupních cen). Během konfliktu si dělníci nikdy nepoložili otázku, jak dělat akce, které šéfům ublíží, jako například blokády provozů, které nebyly uzavřeny a fungovaly. Mnohé nesmyslné demonstrace (Châteaulin, Vannes, Pleucadeuc, Quimper), apel na financování státem, diskuze o alternativních kupcích (skvělá specialita odborů, která nikdy nefunguje) skončily porážkou a hlubokou demoralizací, stejně jako poslední projekt spočívajících v záchraně provozů saudským kapitálem. Odbory dosáhly trochu více ústupků pro propuštěné – a to bylo všechno. Dělníci vyhození z Pleucadeuc, jejichž průměrný věk je 53 let, budou na plný úvazek shánět jinou práci.

Tilly Sabco: na podporu šéfů?

Firma Tilly Sabco z Guerlesquin ve Finistère se specializuje na export zmrazených kuřat na Střední Východ. Ptačí chřipka z roku 2006 vedla k její likvidaci, poté byla firma převzata jedním z jejích manažerů Danielem Sauvagetem, po ztrátě evropských dotací v roce 2013 však její aktivita o čtyřicet procent klesla. Tilly-Sabco má 335 zaměstnanců a 150 až 200 chovatelů, kteří dodávají na jeho jatka. V pondělí 4. prosince se dělníci i dodavatelé sešli před továrnou v Guerlesquin, aby blokovali vedlejší silnici k prefektuře Morlaix. Podprefekt přijal delegaci zaměstnanců vedenou generálním ředitelem podniku a odborovými zástupci. Venku zatím zničily dvě stovky zaměstnanců a chovatelů traktorem bránu a vtrhly na nádvoří, pod vedením jednoho z manažerů firmy.

Osmého listopadu ohlásil ministr Le Foll pomoc ve výši čtyř milionů eur, hlavně na záchranu dobytku chovatelů. Dvaadvacátého listopadu komise EU v Bruselu oznámila podporu francouzským vývozcům kuřat. Firma tedy byla pro tuto chvíli „zachráněna“ (uzavření závodu se plánovalo na leden 2014). Jak zní hodnocení, pokud jde o dělníky? I když se odbory, šéfové i stát radují z „vítězství“, je odklad velmi ošidný. Boj se od začátku situoval na terén jednoty mezi těmi, co vykořisťují, a těmi, kdo jsou vykořisťováni, a u státních orgánů podporoval nového šéfa. Měli dělníci skutečně jen jedinou možnost – sešikovat se do zástupu na podporu toho či onoho šéfa?

GAD: válka mezi dělníky

Průmyslová skupina GAD v Lampaul-Guimiliau ve Finistère je specialistou na porážení, boudání a přípravu vepřového masa. Provoz v Lampaul-Guimiliau spojuje výrobu jedlého tuku pro produkci sádla, tlustého od kostí, transformovaných zvířecích proteinů pro potravinářský průmysl a potrawy pro domácí zvířata na francouzském a evropském trhu. Továrně, která zaměstnává 850 dělníků, hrozí uzavření. Jedenáctého října začala okupační stávkou. Blokáda podniku neměla žádný dopad. Šéf ji přešel bez mrknutí oka, protože chtěl závod zavřít tak jako tak sám.

Někteří dělníci z Lampaul-Guimiliau, tváří v tvář faktu, že se od nich rozhodl podnik separovat, našli vhodného obětního beránka, který „mohl za jejich problémy“, v podobě asi stovky

Rumunů (zaměstnaných na úseku bourání masa), kteří akceptovali mzdu 600 eur měsíčně. Byla to naprostá fáma, protože byli placeni podle minimální mzdy. Od začátku až do konce, který nastal 31. října, vedly hnutí odbory FO. Stávkující dělníci si byli vědomi beznadějnosti blokády závodu Lampaul-Guimiliau, proto se 22. října pokusili rozšířit hnutí i na jatka Josselin GAD v regionu Morbihan. Protože ale byla akce podniknutá bez jakékoli přípravy, bez pokusu dát tamním dělníkům vědět, co se děje, skončila naprostým nezdarem – konfrontacemi mezi dělníky z obou podniků.

Neúspěšný pokus o blokádu továrny v Josselin ukazuje, že jednota mezi dělníky z různých továren, dokonce i když je vlastní jedna firma, není ničím, co by bylo zaručené od začátku. Musí být pečlivě připravována – a i když k ní dojde, neobejde se bez třenic mezi dělníky samotnými. Incidenty u továrny Josselin poskytly šéfům a odborům záminku, aby celou věc co nejrychleji uzavřeli. Podepsaná dohoda zdvojnásobila odchodné (400 eur za odsloužený rok, se stropem 25 let), doplatek dvou tisíc eur do tří odpracovaných let a 2 200 eur nad to (to je nicméně pořád směšný obnos). Prostávkované dny budou proplaceny. Dohodu schválilo shromáždění dělníků z Lampaul-Guimiliau. A třešnička na dortu: 320 dělníků z téměř devíti stovek propouštění unikne... ale jen na rok, díky veřejným financím.

Marine-Harvest: další „vítězství“?

Továrna Marine-Harvest v Poullaouen (blízko Carhaix) zpracovává lososy. Po deseti dnech okupační stávky, trvala od 4. do 13. Listopadu a vedly ji odbory CGT, dosáhlo 287 dělníků toho, že znovu bude zaměstnáno 80 z nich, ne jen 64, jak firma nabízela původně.

Zároveň se výroba zastaví v květnu 2014, jak stanovoval původní plán, logistické aktivity v prosinci 2015. Výměnou za několik málo ústupků se odbory norskému šefovi odvděčily rychlým návratem do práce, aby se stihla vlna zakázek před Vánocemi. Odbory s většinou členů v továrně byly tlačeny k tomu, aby dohodu uzavřely předtím, než se věci vymknou z rukou.

Takže jaké velké vítězství? Na boj se sice aktivně podíleli i zaměstnanci na dobu určitou, kteří jsou masivně nasazováni během vrcholů výroby, ale z dohody byli vyloučeni. Ústupky vypadají lákavě: dělníci, kteří budou zaměstnáni v provozu v Landivisiau, dostanou 15 tisíc eur na pokrytí nákladů na stěhování, dodatečné odchodné (které firma dodá ke standardnímu odchodnému) ve výši od 20 do 94 tisíc eur, podle odsloužených let.

Pokud tyto částky hořkou pilulku trochu osladí, jsou zajímavé jen pro dělníky těsně před důchodem, kteří přijdou o šanci na práci. Peníze dostanou i ostatní, ale ti mají před sebou celý život plný práce. Pracovních míst je dnes málo a zatímco se peníze utratí, náklady na živobytí rodiny zůstanou. A ti, co dostanou od firmy nové pracovní místo, budou čelit problémům s přestěhováním se někam padesát kilometrů daleko. To možná vysvětluje, proč asi čtvrtina dělníků změnila názor a obvinila CGT ze zrady. Připojili se k Výboru za udržení zaměstnanosti ve střední Bretani, který požaduje právo na to „žít, pracovat a rozhodovat ve své zemi“.

Červené čepice: maska, za níž se skrývají šéfové a separatisté

Výbor, jehož politické cíle se kryjí s plány bretaňských separatistů/bojovníků za nezávislost, navrhuje sjednocení Bretaně všech tříd proti pařížskému centralismu. Stojí za myšlenkou, že je třeba žít, pracovat a především rozhodovat v zemi, která je nyní podřízena „cizím“ vládnoucím

třídám, které musejí být nahrazeny domácími vládnoucími třídami, které prý budou k požadavkům zaměstnanců citlivější a ohleduplnější. Budou šéfové, kteří jsou odsud, jiní než ti, co jsou odjinud? Vždyť ale šéfové jako Douxové, Pinaultsové, Bollorésové či Leclercové jsou z Bretaně! Výbor, který vznikl 18. října 2013 a vzešel ze shromáždění šesti stovek lidí, je hlavním zdrojem inspirace pro takzvané *Bonnets rouges* (Červené čepice). Stejně jako ve Výboru najdeme i mezi *Bonnets rouges* zástupce místního MEDEF (zaměstnavatelský svaz), UDB, Breizistance (extrémně levicoví separatisté) a FNSEA.

Barevné čepičky zdarma rozdávala především firma Armorlux na demonstraci 2. listopadu v Quimperu, kde se hnutí zrodilo. Společenské síly, které se pod nimi shromáždily, sahají od malých šéfů po rolníky všeho druhu, od velkých po malé, až po řemeslníky, dopravce, jisté sektory dělníků a další účastníky silniční dopravy. Hlavním cílem je boj proti ekodani, kterou považují za nástroj uvalený na Bretaň centralizovaným jakobínským státem. Aby se protest zdůraznil, vystavovaly se na odiv v celé své kráse všechny bretaňské legendy. Jenže jakmile byla ekodaň vládou odložena, všechny tři velké organizace šéfů, tedy MEDEF, asociace dopravců i Brittany Products řady *Bonnets rouges* opustily. Dělníci, kteří do tohoto rozhrkaného vozidla nastoupili, byli opět odděleni od členů své společenské třídy a manipulováni místními vykořisťovateli a politiky.

Odbory v úprku za *Bonnets rouges*, aniž by je ale chytily

Jedinými odbory, které podpořily demonstraci *Bonnets rouges* v Quimperu 2. listopadu, byly FO. Ostatní federace vyzvaly ke shromáždění téhož dne v Carhaix. Bez FO a také bez *Bonnets rouges* a Výboru se ukázaly též v několika bretaňských městech 23. listopadu.

Cíl byl zřejmý: prosadit alternativu k *Bonnets rouges* a Výboru, která by na demonstraci 30. listopadu zopakovala v Quimperu úspěch tamní demonstrace z 2. listopadu.

Mise byla ale neúspěšná: V Carhaix se 2. listopadu nesešly více než tři tisícovky lidí pod vlajkami odborů CGT, FSU a Solidaires; 23. listopadu se po ulicích vleklo pro odbory CGT a CFDT mezi pěti a sedmi tisíci demonstranty. Odbory zformované v koalici proti *Bonnets rouges* vysvětlovaly, že nechtějí pochodovat spolu se šéfy, tohle objasnění by ale nemělo nikoho napálit, protože když jde o to, podněcovat dělníky, aby bránili spolu se šéfy, když je právě šéfové propouštějí, továrny a pracovní místa, spíše než vlastní příjem, jsou tyto odbory v prvních řadách. To odbory spojují příjem se zaměstnáním, to ony nás chtějí přesvědčit, že bez práce nemůže existovat naděje. To odbory volají po všeobecné mobilizaci poté, co izolovaly poslední boje proti propouštění. A nakonec, to ony vždy vyzývají ke shromážděním u bojujících továren v okamžiku, když už je po hlavním konfliktu.

Za nezávislou akci pracujících

Vraťme se k heslu „žít, pracovat a rozhodovat v této zemi“, který byl otevřenými dveřmi k ryzímu regionalismu, k cestě za nezávislostí. Kdo může vážně věřit tomu, že fakt, že se rozhodování děje trochu blíž domovu, změní charakter onoho malého státu či autonomní oblasti? Kdo může předstírat, že by bretoňští zaměstnavatelé vyhodili méně lidí než jiní? Kdo si může myslet, že jakmile překročíte řeku Vilaine, kapitalistické vztahy zázračně zmizí? Jen ti, kdo aspirují na teplá místa v onom virtuálním mikro-státě, ne dělníci, které propouštějí „jejich“ zaměstnavatelé, ať jsou to Bretoňci, Francouzi nebo Norové.

Skutečně je nezbytné přimknout se k pracovištím a bránit „život, práci a rozhodování v naší zemi“?

Zavření továrny, místa, kde většina dělníků trpí, znamená samozřejmě ztrátu práce a příjmu. Jenže právě ono spojení mezi prací a příjmem musí být kolektivní a nezávislou akcí námezdně pracujících, jak těch, kteří mají práci, tak těch bez pracovního místa, zlomeno. Ve skutečnosti jde právě o tohle: proletáři nesmí pro přežití kapitálu platit dvakrát, jednou svým vykořisťováním na pracovišti, podruhé svým vyhozením na dlažbu a pádem do chudoby. Aby k tomu nedošlo, není nezbytné, aby si dělníci bojující proti propouštění a uzavírání továren začali myslet, že jsou lepší manažeři než zaměstnavatelé, a začali prosazovat alternativní návrhy a scénáře, které se všechny pohybují na terénu zaměstnavatelů.

Naopak, musejí prohlásit: „To vy jste se rozhodli, ne my: proto se nemusíme důsledkům vašeho rozhodnutí podřizovat. Ať už máme práci, nebo ne, požadujeme svoji mzdu. Tečka. Dokdy? To je jednoduché, do důchodu. Tohle vám vnutíme, stejně jako vy jste nám vnutili nutnost pracovat, než jste nám pracovní místo vzali.“

Jak toho dosáhnout? Společným bojem všech proletářů, které uvrhl kapitál a jeho stát do chudoby. Bojem, který je schopen organizovat se, aby se kolektivně zmocnil životních nezbytností, i silou, je-li třeba: znamená to přestat platit dluhy bankám, neplatit za dopravu, nájem, elektřinu atd., jít si kolektivně pomoci k věcem, které jsou v supermarketech.

Tak zní podmínka sloganu „žít v této zemi“, když ji opouštějí pracovní místa. K tomuto druhu kolektivní a nezávislé akce proti kapitálu a jeho státu neexistuje alternativa (a porážky současných bojů to dokazují). K takovému boji však může dojít jen tehdy, je-li proletariát silný a schopný na to, aby prosadil *svou* agendu, jak tomu rádi říkají šéfové. Když potvrdí svou sílu a autonomii na všech ostatních společenských třídách, vykořisťování v boji se stanou referenčním bodem, světlem, které osvětlí noc většině izolovaných dělníků a chudých zemědělců, kteří jsou obětí kapitalistického vykořisťování země.

VEZMĚME SI KOLEKTIVNĚ TO, CO POTŘEBUJEME K ŽIVOTU

BOJUJME ZA GARANTOVANÝ PŘÍJEM

ORGANIZUJME SE NEZÁVISLE V BOJI PROTI KAPITÁLU A STÁTU

Mouvement Communiste – Kolektivně proti kapitálu

29. listopadu 2013

www.mouvement-communiste.com

www.protikapitalu.org
